

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Crèdits	2 presencials (50 hores) 4 no presencials (100 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Maria Antonia Riera Jaume maria.riera@uib.es	13:30h	14:30h	Dimecres	07/08/2013	23/07/2014	A 107

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Infantil (Pla 2009)	Formació bàsica	Segon curs	Grau
Grau d'Educació Infantil (Pla 2013)	Formació bàsica	Segon curs	Grau

Contextualització

L'assignatura constitueix una assignatura de formació bàsica i, conjuntament amb les assignatures Observació i Documentació, i Estratègies d'intervenció educativa en la Primera Infància II, Mitjans i Recursos tecnològics en el procés d'ensenyament-aprenentatge en la primera infància i Reflexió i innovació educativa, configuren, en el context del programa formatiu del Grau d'Educació Infantil, el Mòdul 4, anomenat Estratègies d'Intervenció Educativa en l'etapa 0-6.

Aquest mòdul està orientat cap a l'adquisició d'estratègies d'intervenció educativa en primer i segon cicle de l'Educació Infantil. La finalitat principal d'aquest mòdul és dotar a l'alumnat d'habilitats i competències per a observar, intervenir i reflexionar sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge en l'etapa 0-6. Aquest mòdul està relacionat amb el Practicum per el que es refereix a la planificació de projectes per a millora i innovació docent, la seva observació i avaluació, així como dotar els alumnes de processos de reflexió que els ajudin a establir connexions entre la teoria i la pràctica educativa. Aquesta assignatura dona continuïtat als continguts treballats a algunes de les matèries impartides a primer curs del grau (Organització i gestió educativa, Bases didàctiques i disseny curricular, Models educatius en la primera infància).

Les activitats formatives de l'assignatura es coordinen amb algunes de les assignatures que conformen aquest mòdul i altres assignatures relacionades: Observació i documentació; Estratègies d'intervenció Educativa en la primera infància II.

L'assignatura consta de sis crèdits distribuïts en dos blocs. El primer bloc és un bloc introductor i on es realitza una anàlisi de la situació actual de l'educació a la primera etapa (0-6) i es tracta el tema de la qualitat educativa i de les bones pràctiques. El segon bloc es centra en els eixos bàsics per dur a terme una bona intervenció

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

educativa: l'adequació d'espais, materials i temps, criteris per a l'organització dels grups i adscripció dels educadors així com el diàleg de l'escola amb les famílies i la comunitat.

Requisits

Recomanables

Haver cursat les assignatures de primer curs: *Organització i gestió educativa*, *Bases didàctiques i disseny curricular*, *Models educatius en la primera infància*. Es aconsellable cursar simultàniament l'assignatura *Observació i Documentació* amb la que es comparteix el Projecte de disseny i aplicació d'escenaris.

Competències

Específiques

1. Capacitat per conèixer els fonaments de la salut física, mental i ambiental en la primera infància i valorar les seves implicacions en el disseny i orientació de contextos saludables (8).
2. Capacitat per analitzar el funcionament de les escoles d'Educació Infantil i serveis d'atenció a la infància adquirint estratègies docents per optimitzar la seva gestió i organització (26).
3. Capacitat per dissenyar, organitzar i avaluar contextos d'aprenentatge que atenguin la diversitat dels infants i les seves particulars necessitats educatives, la igualtat de gènere i l'equitat i el respecte als drets humans (24).

Genèriques

1. Capacitat per a promoure una imatge digna de la infància i respecte als drets dels infants.(5).
2. Capacitat en l'adquisició d'estratègies per a l'aprenentatge autònom i col.laboratiu (29).
3. Capacitat per fomentar els valors estètics com element transversal a totes les disciplines (28).

Continguts

Els continguts es presenten en dos blocs interrelacionats:

- * Bloc I: Les bones pràctiques a l'Educació Infantil
- * Bloc II: Els eixos bàsics de l'acció educativa

Continguts temàtics

Bloc I. Les bones pràctiques a l'Educació Infantil

Tema 1. Repensar l'educació 0-6

- * Contextualització de l'etapa
- * Dilemes i propostes actuals

Tema 2. Repensar la qualitat

- * Reflexions sobre la qualitat. El benestar com a finalitat

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, IS, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

* Críters i condicions per a la qualitat

Bloc 2. Els eixos bàsics de l'acció educativa

Tema 1. Espai

- * Paràmetres de qualitat per dissenyar l'espai-ambient.
- * Críters per a la selecció dels objectes i materials.
- * El disseny d'escenaris
- * Noves propostes metodològiques en l'organització dels espais: dels racons d'aula als ambients

Tema 2. Temps

- * Repensar el temps a l'escola: referents socials i educatius
- * Paràmetres de qualitat en l'organització del temps
- * El temps dels mestres.

Tema 3. Relacions

- * Una mirada sistèmica al context relacional de l'escola
- * La perspectiva socioconstructivista i els agrupaments flexibles: el gran grup, el petit grup, el treball per parelles
- * Críters per a l'adscripció dels educadors: la parella educativa, el treball en equip
- * Establir ponts de diàleg amb les famílies i amb la comunitat

Metodologia docent

Es contemplen classes teòriques i classes pràctiques. En les sessions teòriques es realitzaran la presentació dels continguts; en les classes pràctiques, es desenvoluparan dinàmiques de treball d'aplicació dels coneixements teòrics a situacions concretes. Per la seva banda, els alumnes hauran de realitzar diferents treballs d'estudi i assimilació dels continguts, realització de les activitats pràctiques i activitats d'avaluació d'acord amb les competències previstes. En quant al tipus d'agrupament, es preveu el grup gran per a les classes teòriques, el grup mitjà per a les classes pràctiques i el grup petit per a l'elaboració dels treballs autònoms en grup (4 alumnes). Es realitzarà un Projecte de disseny i aplicació d'escenaris a una aula d'Educació Infantil. Aquest projecte és un treball interdisciplinar amb l'assignatura de *Observació i Documentació* (veure document guia del projecte a la xarxa intranet moodle).

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Desenvolupament de continguts	Grup gran (G)	Exposició dels continguts per part del professor, amb una bibliografia bàsica i una documentació complementària. S'empraran diferents estratègies: l'exposició magistral, documents visuals, la reflexió i debat a partir d'exemples d'experiències educatives
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup mitjà (M)	Debats i exercicis de reflexió teòrico-pràctica relacionats amb els temes treballats. Aquestes pràctiques es realitzaran en 7 sessions presencials de 1 hora 30 min. cada una d'elles. Es faran 2 grups mitjans que assistiran a les pràctiques de manera quinzenal (7 sessions per a cada grup mitjà).
Tutories ECTS	Tutoria	Grup petit (P)	Es realitzaran tutories en petit grup o individuals pel seguiment dels treballs autònoms dels alumnes. Les tutories podran ser presencials o a través de la UIB digital.

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, IS, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Avaluació	Prova d'avaluació	Grup gran (G)	Es realitzarà una prova objectiva amb una modalitat de preguntes tancades i/o preguntes de resposta breu dels continguts de l'assignatura durant el període d'avaluació. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'alumna/e ha assimilat els continguts de la matèria.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi materials assignatura	La lectura dels textos de referència, del material disponible a la xarxa intranet (moodle) i de les exposicions de la professora a les classes magistrals, serviran per a la preparació de les activitats pràctiques i pel desenvolupament del temari.
Estudi i treball autònom en grup	Projecte de disseny i aplicació d'escenaris	Amb aquesta pràctica es pretèn que els alumnes aprenguin a dissenyar escenaris amb materials no estructurats i que les apliquin a un Centre d'Educació Infantil. Aquest projecte es realitzarà en petit grup (4 alumnes) i constarà de tres parts: a-Dissenyar 4 escenaris diferents amb un mateix material. Planificar i justificar el disseny des dels paràmetres de qualitat estudiats b-Aplicar aquests escenaris a un centre d'Educació Infantil (des de l'assignatura d'Observació i documentació es farà l'observació i documentació de les sessions realitzades amb els infants) c-Documentació del projecte realitzat i exposició al grup-classe
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de les sessions pràctiques	S'hauran de dur a terme diferents activitats que es prepararan amb el petit grup abans i durant les sessions pràctiques així com la preparació de les lectures que es debatran en les sessions de classe.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit de la següent manera:

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		50	2	33.33
Classes teòriques	Desenvolupament de continguts	32	1.28	21.33
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	12	0.48	8
Total		150	6	100

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Tutories ECTS	Tutoria	3	0.12	2
Avaluació	Prova d'avaluació	3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		100	4	66.67
Estudi i treball autònom individual	Estudi materials assignatura	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom en grup	Projecte de disseny i aplicació d'escenaris	40	1.6	26.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Preparació de les sessions pràctiques	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per superar l'assignatura, l'alumne ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 al bloc pràctic (pràctiques presencials així com el Projecte de disseny i aplicació d'escenaris) i a la prova escrita. L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de:

- a-Una prova objectiva on l'alumne ha de demostrar el domini dels continguts de la matèria. La nota final d'aquesta prova d'avaluació s'ha de ponderar un 40%.
- b-L'avaluació de les classes pràctiques d'assistència obligatòria i on es valorarà la presencialitat i participació de l'alumne/a. Es realitzaran 7 sessions amb cada grup mitjà. Aquesta activitat es ponderarà un 20%
- c- L'avaluació del Projecte d'escenaris. Aquesta activitat es ponderarà un 40%

En el període d'avaluació extraordinària de setembre es pot recuperar la prova escrita i revisar si escau el projecte d'escenaris

Observacions

- * Qualsevol actitud de l'alumne/a que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.
- * El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; l'estudiant haurà de repetir el treball havent d'esperar a la següent convocatòria.
- * Segons l'article 19.7 del Reglament Acadèmic de la Universitat, "es considerarà que un estudiant és un "no presentat" quan hagi realitzat o lliurat un terç o menys de les activitats d'avaluació previstes a la guia docent", per tant, si supera el terç però no presenta la totalitat de les activitats d'avaluació obtindrà una qualificació de suspens.
- * No es guardarà la qualificació de les activitats d'avaluació més enllà del curs acadèmic.

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Debats i exercicis de reflexió teòrico-pràctica relacionats amb els temes treballats. Aquestes pràctiques es realitzaran en 7 sessions presencials de 1 hora 30 min. cada una d'elles. Es faran 2 grups mitjans que assistiran a les pràctiques de manera quinzenal (7 sessions per a cada grup mitjà).
Criteris d'avaluació	Es valorarà la participació activa de cada petit grup durant les sessions pràctiques fent les aportacions requerides i valorant el grau d'aprofundiment i del treball realitzat. Per altra part es valoraran les exposicions orals que es realitzin per a la presentació dels treballs, fonamentalment es valorarà el grau de preparació dels

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

continguts per fer l'exposició, l'eficàcia del format de presentació per millorar la comprensió, l'adequació del ritme de l'exposició, l'adequació de l'ordre dels continguts, i la claretat de l'exposició per a la comprensió de la temàtica. S'entregarà un document de síntesi del treball realitzat amb el grup al final de cada sessió pràctica. L'assistència a tots les pràctiques és obligatòria. Excepcionalment es pot faltar a un màxim d'una sessió. La nota final d'aquesta activitat presencial s'ha de ponderar al 20%.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Prova d'avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es realitzarà una prova objectiva amb una modalitat de preguntes tancades i/o preguntes de resposta breu dels continguts de l'assignatura durant el període d'avaluació. Aquesta avaluació permetrà valorar si l'alumna/e ha assimilat els continguts de la matèria.
Criteris d'avaluació	Per poder presentar-se a la prova d'avaluació global és necessari que l'alumne hagi lliurat el projecte d'escenaris, així com tots els treballs de les sessions pràctiques. La prova d'avaluació podrà tenir una modalitat de preguntes tancades i/o de preguntes de resposta breu, a on l'alumne ha de demostrar el domini dels continguts teòrics de la matèria (aprofitament i assimilació) mitjançant les lectures dels documents aportats i les exposicions teòriques de la professora. La puntuació de l'examen serà del 0 al 10. Per poder considerar-se aprovada s'ha de tenir un mínim de 5 sobre 10. La nota final d'aquesta activitat presencial s'ha de ponderar al 40%. Aquesta prova es podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària (setembre).

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Projecte de disseny i aplicació d'escenaris

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Amb aquesta pràctica es pretèn que els alumnes aprenguin a dissenyar escenaris amb materials no estructurats i que les apliquin a un Centre d'Educació Infantil. Aquest projecte es realitzarà en petit grup (4 alumnes) i constarà de tres parts: a-Dissenyar 4 escenaris diferents amb un mateix material. Planificar i justificar el disseny des dels paràmetres de qualitat estudiats b-Aplicar aquests escenaris a un centre d'Educació Infantil (des de l'assignatura d'Observació i documentació es farà l'observació i documentació de les sessions realitzades amb els infants) c-Documentació del projecte realitzat i exposició al grup-classe
Criteris d'avaluació	Aquest projecte s'avaluarà en funció de cada una de les seves parts: <ul style="list-style-type: none">* Contextualització i disseny del projecte* Qualitat en el disseny dels escenaris segons els criteris i paràmetres assenyalats* L'aplicació i avaluació del projecte* Qualitat de la documentació presentada i exposició al grup

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, IS, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A continuació es presenta la bibliografia adient per poder complementar i desenvolupar el treball dels estudiants. Fixam una bibliografia bàsica, una altra de complementària. A més, mitjançant l'eina informàtica de la intranet de Campus Extens, Moodle (teleeducació), l'alumne tindrà a la seva disposició tota una sèrie de recursos d'interès per a la seva formació, com ara documents electrònics sobre la matèria elaborats pel professorat responsable de l'assignatura o enllaços a Internet.

Bibliografia bàsica

- Domenech, J. (2009). *Elogio de la educación lenta Barcelona*: Graó
- Diez, M. C. (2013) 10 ideas clave. *La Educación Infantil Barcelona*: Graó (Caps. 1-2-8)
- RUIZ DE VELASCO, A, ABAD, J. (2011). *El juego simbólico*. Barcelona: Graó (Caps. 6-8)
- textos i materials a la xarxa intranet

Bibliografia complementària

Bloc I-Les bones pràctiques a l'Educació Infantil

- ARNAIZ, V, HORNO, P, GUERRA, S.(2007). *Los trucos del formador*. Barcelona: Graó
- BALAGUER, I et al. (1987). "Calidad en los servicios para la infancia. Un documento de estudio". Red de atención a la Infancia de la Comisión Europea.
- BORGUI, Q.. (2010). *La práctica reflexiva en los nidi d'infanzia*. Barcelona: Graó
- BRAZELTON, T, GREENSPAN, S.L. (2005). *Las necesidades básicas de la infancia*. Barcelona: Graó
- CARBONELL, J. (2012). *La aventura de innovar*. Madrid: Morata
- DAHLBERG, G. (2000). *Més enllà de la qualitat*. Barcelona: Rosa Sensat, col. Temes d'in-fàn-ci-a
- DOMENECH, J.(2005). *Mirades a l'educació que volem*. Barcelona: Graó
- HARMS, T; CLIFFORD, R. (1990). *Escala de valoración del ambiente en la infancia temprana*. Madrid: Aprendizaje-Visor.
- RED TERRITORIAL DE EDUCACIÓN INFANTIL DE CATALUÑA (2009). *La educación de 0 a 6 años hoy*. Barcelona: Graó
- ZABALZA, M.A. (1996). *Calidad en la Educación Infantil*. Madrid: Narcea.

Bloc 2. Els eixos bàsics de l'acció educativa

Tema 1. Espai

- AMOROS, E, HOSTAL, A. (coord.) (2013). *44 experiències 0-3*. Barcelona: Graó
- ANTON, M. (coord.) (2007). *Planificar la etapa 0-6*. Graó. Barcelona
- BONDIOLI, A; NIGITO, G. (2008), *Tiempos, espacios y grupos*. Barcelona: Graó
- BORGUI, Q (2005). *Los talleres en educación infantil*. Barcelona: Graó
- CABANELLAS, I; ESLAVA, C.(2005). *Territorios de la infancia. Diálogos entre arquitectura y pedagogía*. Graó. Barcelona.
- CARDÓ, C; VILA, B. (2007). *Material sensorial 0-3 años. Manipulación y experimentación*. Barcelona: Graó
- CEPPI, G. Y ZINI, M. (2009). *Niños, espacios, relaciones. Metaproyecto de ambiente para la infancia*. Reggio Children-Red Solare. Buenos Aires.
- CUITO, A., coord. (2001). *Guarderías. Diseño de jardines de infancia*. Barcelona: Gustavo Gili

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

- IGLESIAS, L. (1996). La organización de los espacios en Educación Infantil. En M. A. Zabalza, Calidad en la Educación Infantil. Madrid: Narcea.
- LAGUÍA, MJ.; VIDAL, C.(2008). Rincones de actividad en la escuela infantil (0 a 6 años). Barcelona: Graó
- RIERA, M.A. (1990). "Marco ambiental y distribución de espacios" en VARIOS. La educación Infantil. vol.III, Barcelona: Paidotribo.
- RYTSCHER, P.(2006). El jardín de los secretos. Organizar y vivir los espacios exteriores en las escuelas. Barcelona: Graó
- RUIZ DE VELASCO, A, ABAD, J. (2011). El juego simbólico. Barcelona: Graó
- VECCHI, V (2013). Arte y creatividad en Reggio Emilia. Madrid: Morata
- VEGA, S. (2012). Ciencia 3-6. Laboratorio de ciencia en la Escuela Infantil. Barcelona: Graó
- WILD, F. (1977). Construcciones para la infancia. Guarderías. Jardines de Infancia. Centros Preescolares. Barcelona: Gustavo Gili.

Tema 2. Temps

- ANTON, M. (coord.) (2007). Planificar la etapa 0-6. Graó. Barcelona
- BONDIOLI, A; NIGITO, G. (2008), Tiempos, espacios y grupos. Barcelona: Graó
- BONAS, M. (2007). Entramados. Graó. Barcelona
- DAVID, M; APPEL, G. (1986). La educación del niño de 0 A 3 años. Madrid: Narcea..
- DIEZ NAVARRO, M.C. (2000). Col.leccionant moments. Barcelona: Col. Temes d'In.fàn-ci-a. Rosa Sensat.
- FALK, J.(ed.).(2008). Lóczy, educación infantil. Barcelona: Octaedro
- GIMENO SACRISTÁN, J. (2008). El valor del tiempo en educación. Madrid: Morata
- HONORÉ, C. (2008). Bajo presión. Barcelona: RBA
- JIMENEZ, N; MOLINA, L.(1989).La escuela infantil. Lugar de acción y de cooperación. Barcelona. Laia.
- SILVEIRA, M.C. (2002). Rutines, activitat a l'escola. Temes d'in-fàn-ci-a. Barcelona: Rosa Sensat.

Tema 3. Relacions

- BONALS, J. (2000). El trabajo en pequeños grupos en el aula. Barcelona: Graó
- BORGUI, Q. (2005). Los talleres en educación infantil. Barcelona: Graó
- DAVID, M, APPEL, G. (2010). Lóczy, una insolita atención personal. Barcelona: Octaedro
- DIEZ NAVARRO, M.C. El piso de abajo de la escuela. Los afectos y las emociones en el día a día de la escuela infantil. Barcelona: Graó
- DIEZ, M. C. (2013) 10 ideas clave. La Educación Infantil Barcelona: Graó
- EDWARDS, D., MERCER, N. (1994). El conocimiento compartido. Barcelona: Paidós/MEC.
- ESCORSA, M; ESTEVE, E (1996). Tallers integrals. Ed. Graó, Barcelona.
- GIL, E.I. y otros (1996). La asamblea de clase. Una experiencia en el segundo ciclo de E.Infantil.
- HORNO, P. (2004) Eduquem l'afecte. Barcelona: Graó
- MOLINA, L. (1997). Participar en contextos de aprendizaje y desarrollo. Bases psicopedagógicas para proyectar y compartir situaciones educativas. Barcelona: Paidós.
- PALOU, S. (2008). Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia. Propuestas educativas. Graó. Barcelona
- PANIAGUA, G; PALACIOS, J. (2005). Educación Infantil. Respuesta educativa a la diversidad. Madrid: Alianza
- TRAVESSET, M. (2007). Pedagogía sistémica. Barcelona: Graó
- TRUEBA, B. (1989). Talleres Integrales en Educación Infantil. Madrid: La Torre.
- VIGY, L. (1980). Organización cooperativa de la clase. Talleres permanentes con niños de dos a siete años. Madrid: Cincel-kapelusz.

El diàleg escola-família i comunitat

- BRONFENBRENNER, U. (1987). La ecología del desarrollo humano. Barcelona: Paidós.
- CATARSI, E.(2011). Pedagogía de la familia. Barcelona: Octaedro

Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22009 - Estratègies d'Intervenció Educativa en la Primera Infància I
Grup	Grup 1, 1S, GEDI, GEI2
Guia docent	A
Idioma	Català

- DOWLING, E, OSBORNE, E. (1996). Familia y escuela. Una aproximación conjunta y sistèmica a los problemas infantiles. Madrid: Paidós.
- FORTUNATI, A. (2006). La educación de los niños como proyecto de la comunidad, la experiencia de San Miniato. Barcelona: Octaedro.
- GENTO, S. (1994). Participación en la gestión educativa. Santillana: Madrid,
- LOPEZ,F.(2007).La escuela infantil: observatorio privilegiado de las desigualdades. Barcelona: Graó
- PUENTES, M.A et al. (2008). Viviendo el barrio. Haciendo escuela de 0 a 6 años. Barcelona: Graó
- VARIOS .Participación de los padres y madres en la escuela. Barcelona: Graó

Altres recursos

Mitjançant l'eina informàtica de la intranet de Campus Extens, Moodle (teleeducació), l'alumne tindrà a la seva disposició tota una sèrie de recursos d'interès per a la seva formació, com ara documents electrònics sobre la matèria elaborats pel professorat responsable de l'assignatura o enllaços a Internet.

